

Raport de evaluare a impactului proiectului/programului

Denumirea proiectului/programului:	Reparația capitală a sistemului de canalizare, a stațiilor de pompare și a stației de purificare din or. Cimișlia; construcția sistemelor de canalizare s. Ecaterinovca
Codul proiectului/programului:	9659
Data evaluării:	25.08.2020
Regiunea de Dezvoltare:	Sud
Apelul:	2010
Prioritatea SDR:	Reabilitarea infrastructurii fizice. Măsura 1.1: Reabilitarea și construcția rețelelor de apă, de canalizare și a stațiilor de canalizare
Solicitantul:	Primăria or. Cimișlia
Beneficiari:	14 123 locuitori ai orașului Cimișlia; 1 134 locuitori ai satului Ecaterinovca, r. Cimișlia
Bugetul total al proiectului, mii lei:	26 556,2 mii lei
Suma alocată din FNDR, mii lei:	11 691,8 mii lei
Contribuția Solicitantului, mii lei:	
Alte surse, mii lei:	
Buget valorificat, mii lei	11 691,8 mii lei
Raportor (numele, prenumele, funcția)	Rusu Anastasia
Supervizor (numele, prenumele, funcția)	Tomescu Andrei
Criteriile de evaluare	Analiza performanței
1. Relevanța	
În ce măsură obiectivul general și obiectivele specifice ale programului/proiectului contribuie la implementarea politicii de dezvoltare regională/rurală sau alte politici/documente strategice sectoriale relevante (spre exemplu: SNDR, SDR, strategiile de	<p>proiectul implementat se încadrează în prioritatea nr. 1 a Strategiei de dezvoltare regională Sud 2010-2012 „Reabilitarea infrastructurii fizice”, măsura 1.1 „Reabilitarea și construcția rețelelor de apă, de canalizare și a stațiilor de canalizare”.</p> <p>Anterior implementării proiectului problema orașului Cimișlia privind sistemul deteriorat de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare a fost reflectată în Strategia locală de dezvoltare social-economică integrată a or. Cimișlia pentru anii 2015-2020, astfel Strategia respectivă își propunea dezvoltarea infrastructurii socio-economice a orașului prin reabilitarea și</p>

<p>dezvoltare social-economică a localității / raionului, planurile de acțiuni, etc.)?</p>	<p>construcția rețelelor de apă și canalizare și stațiilor de tratare a apei.</p> <p>Pentru a pregăti suportul necesar implementării acestui proiect Primăria or. Cimișlia a redat în Planului urbanistic general al or. Cimișlia, elaborat de către Institutul Național de Cercetări și Proiectări „URBANPROIECT” în anul 2010 – rețelele de canalizare</p> <p>Sursa: http://cimislia.md/upload/Memoriu%20general%20Vol%20I.pdf</p> <p>În ceea ce privește satul Ecaterinovca, conform Planului strategic de dezvoltare social-economic al satului Ecaterinovca pentru anii 2012-2020, autoritatea publică locală își propune să dezvolte infrastructura de utilități, inclusiv modernizarea sistemelor de apeduct și canalizare.</p> <p>Obiectivul general : Îmbunătățirea situației privind asigurarea cu servicii de canalizare a 14123 locuitori din or. Cimișlia și aprovizionarea cu apă și servicii de canalizare a 1134 locuitori ai satului Ecaterinovca.</p> <p>Obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reparația capitală a sistemului de canalizare sub presiune al or. Cimișlia și a stației de epurare a apelor reziduale. • Construcția sistemului de canalizare cu scurgere liberă în s. Ecaterinovca. • Racordarea rețelei de canalizare a s. Ecaterinovca la rețeaua centralizată a or. Cimișlia. • Formarea de competențe de scriere și implementare în parteneriat a unor proiecte cu impact regional (raional) care ar contribui la ameliorarea acoperirii calitative, eficiente și durabile cu servicii de aprovizionare cu apă și canalizare în localitățile țintă, cu perspectiva de extindere în alte localități din preajmă. • Implicarea activă a cetățenilor în soluționarea problemelor ce țin de evacuările neautorizate de ape reziduale și poluarea apelor freatice și de suprafață. <p>În acest context, obiectivul general și obiectivele specifice ale proiectului dat în general corespund prevederilor din documentele strategice menționate mai sus.</p> <p>Referitor la calitatea formulării obiectivului general și obiectivelor specifice, putem afirma că acestea nu corespund tehnicilor de formulare. Obiective specifice sunt formulate în formă de activități și nu arată ce schimbări se așteaptă la nivel de beneficiari finali</p>
<p>În ce măsură conținutul proiectului corespunde necesităților specifice ale grupurilor țintă?</p>	<p>Proiectul a fost îndreptat spre beneficiul populației or. Cimișlia și a satului Ecaterinovca.</p> <p>Proiectul contribuie la soluționarea problemei privind prestarea calitativă a serviciilor de de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare locuitorilor din localitățile menționate.</p> <p>Ținând cont de faptul că sistemul de canalizare în or. Cimișlia, la momentul depunerii cererii de finanțare din FNDR, și stația de epurare nu funcționa din anul 2001, iar apele reziduale se scurgeau integral în râul Cogâlnic, necesitatea acestui proiect era evidentă și stringentă.</p>

	<p>Locuitorii s. Ecaterinovca la etapa menționată se aprovizionau cu apă potabilă din 37 fântâni de mină, calitatea căreia conform investigațiilor Centrului de Medicină Preventivă, nu corespundea standardelor de calitate biochimică a apelor potabile. Totodată, datorită secetei din vara anului 2007, au secat cca 30 fântâni. În Ecaterinovca lipsea cu desăvârșire un sistem centralizat de evacuare și epurare a apelor uzate. Populația utiliza gropi individuale de acumulare, amplasate în fiecare gospodărie, care nu erau amenajate în modul corespunzător și provocau infiltrarea apelor reziduale în sol, poluând astfel apele freatice.</p>
<p>Există un cadru logic al programului/proiectului? Care este calitatea acestuia. Intervenția logică este clară ?</p>	<p>Examinând setul de acte privind implementarea proiectului, constatăm că cererea de finanțare a proiectului conține cadrul logic care întrunește elementele necesare stipulate în Instrucțiunea pentru utilizatori privind înaintarea propunerilor de proiecte pentru finanțare din Fondul național de dezvoltare regională, aprobată prin decizia CNCDR nr.5/10 din 04 mai 2010.</p> <p>Activitățile propuse, într-o măsură oarecare, contribuie la atingerea scopului proiectului enunțat de către autorii proiectului, la îmbunătățirea situației privind asigurarea cu servicii de aprovizionare cu apă și canalizare.</p> <p>Însă intervenția logică expusă nu arată concret ce schimbări se dorește să fie atinse, cine și în ce măsură va beneficia de rezultatele schimbărilor produse.</p>
<p>Indicatorii stabiliți la nivel de obiective, rezultate și produse corespund criteriilor SMART?</p>	<p>Indicatorii indicați în cadrul Matricei cadrului logic propuși în cererea de finanțare depusă de către APL corespund criteriilor SMART.</p>
<p>În ce măsură riscurile și ipotezele au fost analizate și luate în considerație în procesul de elaborare/planificare a programului/proiectului?</p>	<p>Beneficiarul proiectului a enumerat 4 riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scăderea semnificativă a cererii de apă; • Escaladarea costurilor de construcție la momentul executării lucrărilor (creșterea necontrolată a prețurilor ca urmare a unor probleme neprevăzute); • Lipsa de experiență a autorității de implementare • Instabilitatea socială, economică, politică.
<p>Au fost introduse careva modificări în cadrul proiectului? Dacă da, în ce măsură acestea au dus la îmbunătățirea acestuia?</p>	<p>În designul proiectului nu au fost introduse careva modificări. În același timp, este necesar de menționat că beneficiarul prin cererea de finanțare a solicitat și construcția stației de epurare cu capacitatea de 700 m³/24 ore în or. Cimișlia. Cu toate că proiectul a fost aprobat cu acoperire financiară pentru construcția stației de epurare, cu regret aplicantul, până în final, nu a prezentat documentația tehnică pentru construcția stației deoarece nu a fost elaborată și prezentată pentru implementare.</p> <p>De asemenea, din motivul tergiversării racordării sistemului de canalizare a s. Ecaterinovca la sistemul respectiv al or. Cimișlia, APL din Ecaterinovca au decis construcția unei stații de epurare a apelor reziduale locale. Astfel din mijloacele financiare ale FEN și Guvernului Poloniei a fost construită o stație cu capacitatea de 100 m³/24 ore în valoare de cca 7,6 mil. lei.</p>

	<p>Ulterior finalizării proiectului, primăria or. Cimișlia a elaborat documentația tehnică și a identificat surse de finanțare (Fondul Ecologic Național și Guvernul Cehiei) stația de epurare pentru or. Cimișlia a fost construită în valoare de cca 13,0 mil. lei cu o capacitate de 700 m³.</p>
2. Eficienta	
Au fost alocate suficiente resurse în program/proiect pentru a asigura atingerea obiectivelor/ rezultatelor propuse? Au fost acestea utilizate în mod adecvat/optim?	<p>Conceptul de proiect „Reparația capitală a sistemului de canalizare, a stațiilor de pompare și a stației de purificare din or. Cimișlia; construcția sistemelor de canalizare, stațiilor de pompare și reconstrucția sistemelor de aprovizionare cu apă a s. Ecaterinovca” a fost înaintat în cadrul primului Apel de Propuneri de Proiecte -</p>
A fost respectat planul de implementare? Activitățile au fost implementate la timp?	<p>2010, pentru o perioadă de implementare de 23 luni cu costul total - 26 556,2 mii lei, 100% solicitat din FNDR.</p> <p>Acest proiect a fost implementat în trei etape de 2 companii selectate prin concurs SRL ”Albinstal” și SRL ”Valdcongrup”.</p> <p>În cadrul proiectului au fost executate:</p> <p>Lucrări de reconstrucție a rețelelor și instalațiilor de alimentare cu apă și canalizare din s. Ecaterinovca.</p> <p>Construcția a unei porțiuni de canalizare sub presiune de la rețeaua de canalizare a s. Ecaterinovca prin racordare la rețeaua de canalizare sub presiune existentă a or. Cimișlia,</p> <p>Construcția unei rețele de evacuare sub presiune a apelor reziduale din sistemul de canalizare al or. Cimișlia către stația de epurare a orașului.</p> <p>Datorită excluderii mai multor lucrări planificate, suma finală valorificată din FNDR pentru implementarea proiectului a constituit 11 654,5 mii lei.</p> <p>Termenul de implementare a proiectului conform planului propus în trei etape a fost respectat. Prin urmare la 11.12.2012 obiectul a fost transmis către beneficiar or. Cimișlia.</p>
Care au fost produsele programului/proiectului obținute? Au fost acestea calitative și livrate în timp, precum și conform bugetului alocat?	<p>Rețea de apeduct (Ecaterinovca) – 9,51 km Rețea de canalizare (Ecaterinovca – 7,41 km, Cimișlia – 5,16 km)– 12,57 km.</p> <p>Pentru atingerea obiectivelor proiectului dat au fost realizate trei etape de implementare:</p> <p>La prima etapă a proiectului au fost executate lucrări de construcție a 9,5 km de rețea de apeduct și 7,4 km de rețea de canalizare și 2 stații de pompare în s. Ecaterinovca. Aceste lucrări au fost realizate integral în perioada august-noiembrie a anului 2011.</p> <p>În cadrul etapei a doua la începutul anului 2012, aplicantul (Primăria or. Cimișlia) a prezentat către ADR Sud documentația de proiect pentru construcția a 4768 m de rețea de canalizare sub presiune (în 2 linii, 9536 m.). La această etapă a proiectului a fost construită rețeaua de canalizare sub presiune cu lungimea de 4768 m. (în 2 linii), de la stația de pompare Nr 4 din or. Cimișlia până la stația de epurare din or. Cimișlia.</p> <p>La a treia etapă a proiectului au fost construite 460 m de rețea de canalizare în or. Cimișlia de la stația de pompare nr. 1 pentru</p>

	<p>a conecta sistemul de canalizare construit în s. Ecaterinovca prin intermediul unei conducte de canalizare de 3,7 km, construite anterior implementării acestui proiect.</p> <p>Acestea fiind prevăzute de proiectul tehnic, însă la faza încercărilor poțiunii de conductă existentă dintre or. Cimișlia și s. Ecaterinovca s-a dovedit că aceasta avea rupturi și nu rezista sarcinii de presiune și transportare puse pe ea. Dat fiind faptul că înlăturarea acestei lacune ar fi costat sume mari de bani, iar în buget pentru acest segment nu a fost prevăzută acoperire financiară, s-a decis renunțarea la conectarea s. Ecaterinovca la sistemul de canalizare al or. Cimișlia</p>
3. Eficacitatea (Rezultativitatea)	
Care sunt rezultatele obținute până în prezent în urma implementării programului (în conformitate cu indicatorii stabiliți), precum și nivelul de calitate a acestora?	<p>În cadrul proiectului s-a reușit să se construiască sistemul de aprovizionare cu apă potabilă și sanitație în satul Ecaterinovca, care actualmente este autonom față de sistemul respectiv al or. Cimișlia. Rețelele de canalizare sunt unite la stația de epurare locală.</p> <p>În or. Cimișlia au fost construite 4768 m de rețea de canalizare sub presiune (în 2 linii, 9536 m.). de la stația de pompare Nr 4 din or. Cimișlia până la stația de epurare din or. Cimișlia. Această conductă, în prezent asigură evacuarea apelor reziduale ale orașului către stația de epurare.</p>
Toate grupurile țintă au acces la / pot utiliza rezultatele / serviciile proiectului?	<p>Din populația s. Ecaterinovca, actualmente sunt conectați 90% - la rețeaua de apeduct și 60% la rețelele de canalizare. La sistemul de canalizare din s. Ecaterinovca, în perspectiva apropiată, se preconizează racordarea sistemului de canalizare al s. Valea Perjei, iar cu APL Gradiște sunt efectuate tratative și evaluate posibilități de racordare a sistemului de canalizare a satului, deci stația de epurare a s. Ecaterinovca obține treptat statut de obiectiv de importanță regională.</p> <p>La sistemul de canalizare din or. Cimișlia, în rezultatul implementării proiectului, urmează a fi racordat parcul industrial de cca 42 ha. Partea de investiție din or. Cimișlia urmează să faciliteze extinderea serviciilor de evacuare apelor reziduale asupra sectoarele neacoperite, precum și a loturilor atribuite pentru construcția fondului locativ pentru familiile tinere. Cu regret, acest lucru nu s-a întâmplat.</p>
În ce măsură sistemul de MBR aplicat a contribuit la un proces de luare de decizii eficient?	<p>În cadrul procesului de implementare a fost elaborat un plan conform căruia se urmăreau etapele de realizare și rezultatele obținute, astfel considerăm ca a existat un sistem de Monitorizare bazat pe rezultate dar care nu a condus la atingerea obiectivelor proiectului.</p>
A fost aplicat un mecanism de management al riscurilor? Cât de efectiv a fost aplicat acesta în atenuarea riscurilor?	<p>Grupul țintă al acestui proiect sunt locuitorii or. Cimișlia și s. Ecaterinovca.</p> <p>Locuitorii satului Ecaterinovca au acces la sistemul de aprovizionare cu apă și servicii canalizare construit în cadrul proiectului. Aceștia beneficiază de serviciile respective 24 din 24 ore.</p>

	<p>Locuitorii or. Cimișlia nu au simțit schimbări majore în urma implementării proiectului. Conform cererii de finanțare sistemul de canalizare a s. Ecaterinovca urma a fi racordat la sistemul respectiv al or. Cimișlia. În rezultatul acestei acțiuni se preconiza să fie extins și sistemul de canalizare a or. Cimișlia peste partea de nord-vest a orașului.</p> <p>Cu toate că este construită și este funcțională stația de epurare a apelor uzate din localitate, aceasta, la momentul de față, nu funcționează la capacitatea sa proiectată de 1200 m³/24 ore ci doar de 700 m³/24 ore. Din relatările reprezentantului ÎM „Serviciile publice Cimișlia” aceasta purifică cca 400 m³/zi Tronsonul de cca 4,8 km de rețea de canalizare nou construit din mijloacele financiare ale FNDR, care doar partea centrală a orașului și este conectat la stația de epurare a apelor reziduale.</p>
<p>În ce măsură rezultatele obținute au contribuit la atingerea obiectivelor proiectului?</p>	<p>Proiectul prevedea conectarea rețelei de canalizare construite în s. Ecaterinovca, printr-o magistrală, către sistemul existent al or. Cimișlia, și extinderea sistemului de canalizare din or. Cimișlia cu conectarea lui la stația de epurare planificată a fi construită prin acest proiect, iar luând în considerație că în final interconectarea localităților Ecaterinovca și or. Cimișlia a eșuat, iar, stația de epurare nu a fost construită deoarece aplicantul nu a prezentat documentația tehnică respectivă, considerăm că la finalizarea proiectului investițiile realizate nu au contribuit la atingerea obiectivelor trasate.</p> <p>Datorită eforturilor ulterioare depuse de către APL, și pentru a sigura durabilitatea și eficacitatea investiției, s-a reușit construcția stațiilor de epurare în localitățile partenere, astfel actualmente putem vorbi doar de calitatea serviciilor de AAC prestate separat de Întreprinderea Municipală Servcom Ecaterinovca și IM servicii Publice Cimișlia care asigură prestarea serviciilor respective 24 din 24 ore.</p> <p>Pe teritoriul primăriei or. Cimișlia nu au fost obținute rezultate majore scontate care urmau să contribuie la atingerea scopurilor proiectului.</p>
<p>4. Impactul</p>	
<p>Care este impactul proiectului deja observat și cel potențial? A reușit proiectul să contribuie eficient la atingerea obiectivului general?</p>	<p>Examinând materialele prezentate pentru evaluarea proiectului se constată că inițial a fost ideea de a crea un sistem de canalizare centralizat pentru două localități Cimișlia și Ecaterinovca, cu posibilitatea de a se extinde și peste satele Bogdanovca Nouă și Bogdanovca Veche cu populația de - 1571 locuitori, Gradiște - cu 2177 locuitori, Valea- Perjei - cu 756 locuitori. În prezent nu se poate spune cu certitudine că acest proiect a atins impactul dat.</p> <p>Actualmente locuitorii satului Ecaterinovca dispun de un sistem centralizat de aprovizionare cu apă potabilă și servicii canalizare, iar acel fapt că în prezent sunt în proces de conectarea și localitatea Valea Perjei la sistemul de canalizare al s. Ecaterinovca, iar s. Gradiște examinează posibilitatea conectării sistemului să de canalizare la cel al s. Ecaterinovca, putem considera că chiar dacă inițial impactul nu a contribuit la atingerea obiectivului major, treptat schimbările datorate</p>

	construcției stațiilor de epurare vor duce la regionalizarea serviciilor de canalizare și epurare a apelor uzate.
Au existat/există factori externi eventuali, care au pus/ar putea pune în pericol atingerea impactului programului/proiectului?	<p>Actualmente, rețelele orășenești și Stația de epurare a apelor uzate din Cimișlia sunt în gestiunea ÎM „Serviciile publice Cimișlia”</p> <p>Cu toate că, prestatorul de servicii are la dispoziție un plan de îmbunătățire a activității sale, elaborat de către compania „ProConsulting” în anul 2015, acesta întâmpină dificultățile realizare, cauzate de insuficiența mijloacelor financiare necesare, tariful de canalizare nu acoperă cheltuielile de dezvoltare a serviciului de canalizare iar cheltuielile pentru întreținerea sistemului de AAC sunt mari.</p> <p>Costurile operaționale pentru întreținerea sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate sunt prea mari pentru capacitatea întreprinderii municipale de generare a veniturilor. Nu putem exclude riscul că acest fapt, ar putea conduce la falimentarea întreprinderii și perturbarea ulterioară a serviciilor de evacuare și epurare a apei reziduale din oraș. În astfel de situație, o bună parte a locuitorilor din or. Cimișlia vor fi lipsiți de servicii vitale.</p>
Care sunt efectele directe și indirecte, potențiale și/sau deja manifestate, sub aspect pozitiv sau negativ?	<p>Creșterea calității de trai a populației, din localitățile beneficiare prin crearea condițiilor pentru accesul la apa și sanitație.</p> <p>În cadrul proiectului s-a reușit să se construiască sistemul de AAC în satul Ecaterinovca, care actualmente este autonom față de sistemul respectiv al or. Cimișlia, care dă speranțe mari pentru lărgirea ariei de acoperire a serviciilor prestate, căpătând o importanță și acoperire regională</p>
6. Durabilitatea	
Există posibilitatea menținerii sau dezvoltării ulterioare ale beneficiilor proiectului după finalizarea lui sau a asistenței externe?	<p>Un plan de asigurare a durabilității nu a fost elaborat de aplicant. Existența planului de durabilitate pentru prestarea serviciilor de apă și canalizare pentru aceste localități nu asigură pe deplin succesul administrării eficiente a investițiilor proiectului implementat.</p> <p>Pentru partea investiției realizate în s. Ecaterinovca a fost constatată deja pași concreți pentru dezvoltarea serviciului creat pentru apă și canalizare.</p> <p>În orașul Cimișlia real conducta de canalizare la momentul evaluării era funcțională, asigurând evacuarea apei reziduale din oraș spre stația de epurare, dar obiectivul de stimularea extinderii ariei de acoperire cu servicii de sanitație așa și nu a fost atins.</p>
Există un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului? Sunt alocate resursele necesare pentru implementarea lor? Sunt responsabilitățile părților stipulate clar?	<p>Un plan de durabilitate ca parte integrală a designului proiectului la etapa inițială nu a fost prezentat. Totodată planul respectiv a fost elaborat și prezentat de către Primăria or. Cimișlia, beneficiarul proiectului, Agenției de Dezvoltare Regională Sud la 07.10.2013. Cu toate acestea, nu există o evidență clară a rezultatelor atinse și a activităților implementate din planul de durabilitate.</p> <p>Proiectul a fost finalizat în anul 2013 iar în a. 2015 a fost aprobat un plan de dezvoltare pentru IM Servicii Publice de către o</p>

	agenție terță care urma să fie implementat în această perioadă, însă lipsa resurselor financiare a stopat implementarea planului.
Există responsabilități asumate (ownership) din partea beneficiarilor programului/proiectului? Sunt suficiente capacități instituționale și manageriale ca să asigure continuitate și utilizarea eficientă a beneficiilor programului/proiectului?	În cadrul fiecărei APL beneficiare de proiect au fost fondate întreprinderi municipale, cărora le-au fost delegate serviciile de gestionare a sistemului de canalizare și epurare, fiind stabilite responsabilități care să consolideze și să dezvolte rezultatele obținute spre atingerea succesului, însă din diverse motive nu sunt pe deplin atins.
Există un cadru de politici adecvat pentru menținerea corespunzătoare a beneficiilor/rezultatelor programului/proiectului?	În scopul asigurării menținerii rezultatelor proiectului Serviciul de gestionare este transmis în concesiune conform Legislației în vigoare cu aprobarea tarifelor de percepții de la consumatori. Totodată este aprobat un tarif calculat și aprobat de administrația publică locală, care cu regret nu acoperă cheltuielile în întregime.
6. Aspecte transversale	
<u>Respectarea Drepturilor Omului:</u> - În ce măsură programul/proiectul a contribuit la promovarea drepturilor omului? - În ce măsură programul/proiectul a ținut cont de grupurile vulnerabile în procesul de planificare? Care a fost grupul vulnerabil identificat și inclus social? A avut acesta de câștigat sau de pierdut în urma implementării proiectului?	Proiectul nu prevede implementarea unor activități legate de promovarea drepturilor omului. Însă, obiectivul general al proiectului, care este „Îmbunătățirea situației privind asigurarea cu servicii de canalizare a 14123 locuitori din or. Cimișlia și aprovizionarea cu apă și servicii de canalizare a 1134 locuitori ai s. Ecaterinovca”, contribuie la respectarea dreptului fiecărui cetățean al țării la un mediu înconjurător sănătos, garantat conform articolului 37 al Constituției RM.
<u>Respectarea egalității de gen</u> În ce măsură programul/proiectul a ținut cont de aspectele de gen în procesul de planificare și implementare? Câte femei/fete și câți bărbați/băieți au beneficiat de rezultatele, produsele proiectului?	Egalitatea de gen, în mod direct, nu este abordată de proiect. În general, de rezultatele proiectului pot beneficia atât bărbații, cât și femeile
<u>Respectarea necesităților privind protecția mediului:</u>	La etapa de elaborare a proiectului au fost analizate toate aspectele ecologice, fiind obținute coordonările necesare de la instituțiile responsabile în domeniu.

<p>S-a ținut cont de aspectele ecologice la etapa de elaborare, precum și implementare a programului/proiectului? Care a fost influența proiectului asupra stării mediului (pozitivă sau negativă) și ce măsuri au fost întreprinse pentru ameliorarea acestora?</p>	<p>De asemenea, la recepțiile la terminarea lucrărilor și recepțiile finale, în cadrul comisiilor respective participă reprezentanții serviciilor ecologice. Aceștia s-au expus pozitiv referitor la influența proiectului asupra stării mediului, semnând procesele verbale corespunzătoare.</p>
<p>Bună guvernare: Pe parcursul planificării și implementării programului/proiectului a fost asigurat modul participativ și transparența procesului decizional?</p>	<p>Procesul de implementare și monitorizare a proiectului cu regularitate a fost publicat pe pagina web a ADR Sud. ADR Sud, în baza Metodologiei de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale, aprobată prin ordinul MDRC, a prezentat trimestrial rapoarte la MDRC privind procesul de implementare și utilizare a mijloacelor financiare în cadrul proiectului. Informația respectivă, de asemenea, a fost prezentată Consiliului regional pentru dezvoltare Sud și Consiliului național de coordonare a dezvoltării regionale. De calitate înaltă a apei potabile, precum și de un mediu ambiant curat nepoluat pentru un mod de viață sănătos, are nevoie toată lumea. De aceea, proiectul, în mod special, nu specifică respectarea principiului de incluziune socială.</p>
<p>Concluzii pe fiecare criteriu de evaluare:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obiectivele proiectului dat se încadrează în scopurile politicii de dezvoltare regională și locală. Cu toate acestea, beneficiarul nu și-a creat o intervenție logică, în care să se vadă foarte clar ce se dorește să se întreprindă pentru a obține rezultate concrete, care sunt impedimentele care pot împiedica realizarea obiectivelor. 2. Pentru or. Cimișlia, prin construcția sistemului de canalizare și reabilitarea Stației de epurare a apelor reziduale s-a realizat parțial obiectivul propus. 3. Pentru s. Ecaterinovca este de menționat faptul că după conectarea localității Valea Perjei este necesară ajustarea trifelurilor care vor acoperi cheltuielile și va permite dezvoltarea serviciului dat. 3. Rezultatele obținute în cadrul proiectului satisfac parțial necesitățile vitale ale tuturor grupurilor țintă, iar proiectul implementat a produs parțial schimbări de care să beneficieze 14 123 locuitori ai or. Cimișlia. 4. Deși inițial a fost ideea de a crea un sistem centralizat de canalizare și epurare care va deservi locuitorii or. Cimișlia și s. Ecaterinovca, cert este că acest obiectiv nu a fost atins. Însă această situație a impulsivat eforturile părților beneficiare să-și creeze propriile sisteme de sanitație, iar în exemplul s. Ecaterinovca fiind vădite semne de regionalizare a serviciilor de sanitație.

<p>Recomandări cheie (în ordinea gradului de importanță și adresate principalelor părți interesate):</p>	<p>1. Se recomandă Primăriei orașului Cimișlia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să asigure funcționalitatea calitativă a serviciului orașenesc de aprovizionare cu apă potabilă și servicii canalizare; - să identifice soluții pentru extinderea rețelelor de canalizare orașenești pentru protejarea mediului ambiant, evacuând și purificând apele uzate conform normelor și standardelor stabilite. <p>2. Se recomandă ADR Sud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să monitorizeze în continuare implementarea rezultatelor proiectului în baza planului de asigurare a durabilității, prezentate de către beneficiar.

Raportori:

Rusu Anastasia, specialist SME , ADR Sud

Tomescu Andrei, sef SME

Ina Slănină, specialist

Coordonat:

Culeșov Maria, Director al ADR Sud

Realizarea indicatorilor de produs și rezultat în cadrul proiectului

Nr	Indicatori planificați conform cererii de finanțare	Rezultatele atinse la sfârșitul proiectului	Comentarii privind realizarea/nerealizarea indicatorilor
Indicatori de produs			
1	Lungimea rețelelor noi construite. (valoarea inițială-0)		
	Lungimea rețelei de apeduct (Ecaterinovca) – 9,51 km Lungimea rețelei de canalizare (Ecaterinovca – 7,41 km, Cimișlia – 5,16 km)– 12,57 km	Lungimea rețelei de apeduct (Ecaterinovca) – 9,51 km Lungimea rețelei de canalizare (Ecaterinovca – 7,41 km, Cimișlia – 5,16 km)– 12,57 km	
2	Lungimea rețelelor renovate. (valoarea inițială-0)		
	0	15 m	
3	Capacitatea sistemelor de aprovizionare cu apă și servicii de canalizare (valoarea inițială - 0)		
	Capacitatea de livrare a apei - 94,4 m ³ /zi Capacitatea sistemului de canalizare și a stației de epurare – 700 m ³ /zi	Capacitatea de livrare a apei - 94,4 m ³ /zi Capacitatea sistemului de canalizare și a stației de epurare – 700 m ³ /zi – dar la moment sunt 400 m ³	
4	Volumul de apă m³/lună, (valoarea inițială - 0)		
	Livrat - 2835 m ³ /lună	Livrat - 2835 m ³ /lună	
5	Volumul de apă consumat în mediu de o persoană (m³/persoană/lunar) (valoarea inițială - 0)		
	2,5 m ³ /zi	2,5 m ³ /zi	
Indicatori de rezultat			
8	Întreprinderi noi create (valoarea inițială - 0)		
	- 1 Întreprindere se va crea	2 Întreprinderi create: ÎM”Servici Publice Cimișlia” s. Ecaterinovca a fost creată o nouă întreprindere ServCom care gestionează serviciul AAC	
9	Branșamente la rețele construite (valoarea inițială - 0)		
	450 de gospodării cu acces îmbunătățit la serviciile de apeduct 2153 de gospodării cu acces îmbunătățit la serviciile de canalizare	388 de gospodării cu acces îmbunătățit la serviciile de apeduct. 1085 gospodării cu acces îmbunătățit la serviciile de canalizare	
11	Populație cu acces îmbunătățit la serviciile de apă (valoarea inițială - 0)		
	1134 - cetățeni ai c. Ecaterinovca vor avea acces îmbunătățit la sistemul de aprovizionare cu apă	1134 - cetățeni ai c. Ecaterinovca au acces la sistemul de aprovizionare cu apă	

Anexa 1

Lista persoanelor intervievate:

Data	Organizația / Localitatea	Numele, Prenumele	Funcția
21.08.20	Primăria Ecaterinovca	Strogoteanu Efim	Primar
25.08.20	Primăria Cimișlia	Andronachi Sergiu	Primar
		Suhan Sergiu	Viceprimar
		Moraru Andrei	Inginer șef
		Cazac Adelina	Manager șef al IM Servicii Publice

Anexa 2

Lista documentelor analizate

1. Nota conceptuală.
2. Cererea de finanțare.
3. Rapoartele trimestriale referitor la derularea proiectului.
4. Planul strategic de dezvoltare socio-economică al raionului Cimișlia pentru anii 2013-2020.
5. Strategia de dezvoltare regională Sud.
6. Contractele de antrepriză.

Anexa 3 Tabel Foto

